

Terugblik op tien jaar dialoog tussen katholieken en pinkstergelovigen. Bruggen, geslagen in de achtertuin, werken door

Eind vorig jaar was het tien jaar geleden dat in Nederland een dialoog ontstond tussen rooms-katholieken en pinkstergelovigen. Vijftien dialoogbijeenkomsten zijn er sinds die tijd geweest en niet zonder vrucht, constateert **Kees Slijkerman**. Er zijn heel wat bruggen gebouwd.

Deze dialoog zou niet zijn ontstaan zonder de internationale dialoog en zonder de Katholieke Charismatische Vernieuwing. De Pauselijke Raad voor de Eenheid van de Christenen voert sinds 1972 een dialoog met vertegenwoordigers van de klassieke pinksterkerken. Mensen als de Nederlandse kardinaal Willebrands en de Zuid-Afrikaanse pinksterman David du Plessis stonden aan de wieg van deze internationale dialoog, die binnenkort haar zesde fase ingaat. Vanuit de Nederlandse Broederschap van Pinkstergemeenten -nu Verenigde Pinkster-en Evangeliegemeenten (VPE) -werd eraan deelgenomen; eerst op persoonlijke titel en later officieel.

Wat internationaal kan, moet ook nationaal kunnen. Maar wie neemt het initiatief? Dat gebeurde in 1999 door de Katholieke Charismatische Vernieuwing, een vernieuwingsbeweging binnen de Rooms-Katholieke Kerk die haar ontstaan mede te danken heeft aan de pinksterbeweging. 'Charismatische katholieken' en leden van pinkstergemeenten herkennen bij elkaar aandacht voor het werk van de heilige Geest. Wat ze gemeenschappelijk hebben is de ervaring van vervuld worden met de Geest, wat bijvoorbeeld leidt tot het spontaan lofprijzen van de Heer, openheid voor profetie (ingevingen van de Geest) en gaven van genezing en soms ook gebed in tongentaal.

In de vijftien dialoogbijeenkomsten die nu hebben plaatsgehad, waren lofprijzing en persoonlijke getuigenissen vaste onderdelen. Daardoor ervoeren de deelnemers een geestelijke band en dat maakt een dialoog wezenlijk anders.

Charismatische katholieken kunnen een brugfunctie vervullen doordat ze enerzijds een geestelijk verwantschap ervaren met pinkstergelovigen en anderzijds volop rooms-

katholiek zijn. Ze zijn de dialoog aangegaan in overleg met de katholieke oecumenedeskundigen. Vanaf het begin was de Willibrordvereniging (nu Katholieke Vereniging voor Oecumene) erbij betrokken.

Achtertuin

De eerste voorbereidingsvergadering voor de Nederlandse dialoog was in Ede in de achtertuin van pinksterman dr. Paul van der Laan. Naast hem waren aanwezig ds. Paul Pouwelse, pater Leo van der Klaauw en ondergetekende. We baden samen en stelden doelstellingen vast: elkaar leren herkennen en waarderen als behorende bij dezelfde Heer, het bevorderen van respect en wederzijds begrip, het uitwisselen hoe de heilige Geest in de verschillende kerken wordt ervaren.

Ik weet nog goed dat we ook iets níét afspraken. Bij de internationale dialoog werd steeds gezegd: we zijn niet uit op kerkelijke eenheid. Daar in die achtertuin zeiden we echter: dat laten we aan de Heer over. Als God die kerkelijke eenheid wil -die menselijkerwijs onmogelijk is -wie zijn wij dan om dat niet te willen?

Na de zevende dialoogbijeenkomst kon in 2002 al worden vastgesteld dat de vooraf gestelde doelstellingen waren bereikt, zeker door de deelnemers, maar ook in belangrijke mate bij de vele lezers van de breed gepubliceerde persberichten. We hadden gesproken over genezing en pastorale zorg voor zieken, Gods Woord en de Traditie, de Kerk van Christus en noodzakelijke structuren en evangelisatie.

Doop

In de zeven jaren die volgden ging het gesprek onder meer over opwekking en vernieuwing, eucharistie en avondmaal, kinderdoop en geloofsdoop.

Vooraf dat het doopsel zo goed bespreekbaar was vond ik bijzonder. Voor katholieken is het (over)dopen van mensen die als kind al gedoopt zijn een onmogelijkheid. Voor de meeste pinkstergelovigen is het vanzelfsprekend dat je eerst tot bekering en geloof komt, voordat je gedoopt wordt. De dialoogdag in juni 2007 bracht de twee tradities met elkaar in gesprek hierover.

Daarbij werd een opmerkelijke overeenkomst duidelijk in de zorg dat het doopritueel niet uitgehold zou moeten worden. Ook werd gedeeld dat doop op geloof door onderdompeling vanuit de Schrift gefundeerd is. De katholieke spreker mgr. B. Janssens vond pogingen om bepaalde bijbelteksten naar de kinderdoop toe te lezen, minder aannemelijk. Voor de Rooms-Katholieke Kerk is een kinderdoop waar later niets meer mee wordt gedaan, ook een dilemma.

Vanuit de VPE werd de vraag gesteld of de R.-K. Kerk de doop vaker zou willen toepassen door onderdompeling. VPE-spreker ds. J. van Eenennaam schreef in een verslag: 'Voorgangers van de VPE kregen de vraag voorgeschoteld of doopkandidaten, die eerder als kind in een andere kerk zijn gedoopt, hun onderdompeling op volwassen leeftijd een 'doopvernieuwing' mogen noemen. Zo kan er erkenning worden gegeven aan wat de Heer heeft geschonken in de kinderdoop en kan aan de eenmaligheid van de christelijke doop recht worden gedaan.'

Er is in de afgelopen tien jaar heel wat ten goede veranderd in de relatie tussen rooms-katholieken en pinkstergelovigen. De dialoogdagen hebben daar aan bijgedragen en de verslagen ervan werken door. Van vrijwel elke bijeenkomst werd door de stuurgroep een verslag vastgesteld in een persbericht en werden de lezingen gepubliceerd. Alles is na te lezen op www.stucom.nl. Werken aan de eenheid van de christenen vraagt niet alleen om bevlogenheid en gebed, maar ook om noeste arbeid, diepgaande studie, eerlijk kijken naar jezelf en volharding.

Tien jaar geleden zagen de pinkstergelovigen het vooral zitten om publiekelijk en officieel in dialoog te gaan met charismatische katholieken. Gaandeweg is voor hen ook de dialoog met de Rooms-Katholieke Kerk als geheel in het vizier gekomen.

Negen jaar geleden schreef de Bisschoppelijke Commissie voor Oecumenische Zaken 'dat deze dialoog, die nu plaatsvindt op het niveau van deskundigen, op den duur wellicht kan leiden tot gesprekken op een officiële niveau'. Dat officiële contact is nu veel dichterbij.

Toen de totstandkoming van de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten (VPE) in 2002 werd gevierd, was er geen uitnodiging verstuurd naar de Bisschoppenconferentie van de R.-K. Kerk. Dat kon toen nog niet. Toen echter in 2007 honderd jaar pinksterbeweging werd gevierd in het Olympisch stadion te Amsterdam, was daar wél een rooms-katholieke bisschop namens deze kerk aanwezig als officiële gast: mgr. J. van Burgsteden. Hij werd niet publiekelijk genoemd en kreeg niet het woord, zoals ds. Bas Plaisier van de Protestantse Kerk in Nederland, maar hij wás er wel en sprak na afloop lovende woorden over deze bijeenkomst.

Pinkstertheoloog drs. Huib Zegwaart, die werkt aan de Azusa theologische hogeschool van de VPE, speelde in de afgelopen tien jaar een grote rol als deskundige. Vijf van de vijftien keer was hij de spreker namens de VPE. Hij nam namens de VPE ook deel aan de dialoog met de Pauselijke Raad voor de Eenheid en is zeer goed thuis in zowel de pinkster- als de katholieke theologie en traditie. Hij is een van die nodige bruggenbouwers die met geloof en volharding doorgaan. En het is aan de Heer te bepalen waar het naar toe moet.

i Kees Slijkerman is medewerker van de Katholieke Charismatische Vernieuwing en hoofdredacteur van het tijdschrift *Bouwen aan de Nieuwe Aarde*. Meer informatie: www.stucom.nl

Veel meer over deze dialoog in de rubriek **Dialoog Rooms-katholieken - Pinkstergelovigen** op www.stucom.nl.

Dit is document 0320 op www.stucom.nl